

\$TAAL

OPBRENGSTGERICHT WERKEN

Handleiding groepsoverzicht en groepsplan Taal

Handleiding groepsoverzicht en groepsplan

Staal Taal

Inhoud

- 1 Invullen van het groepsoverzicht
- 2 Opstellen van het groepsplan
- 3 Aan de slag

MALMBERG

© Malmberg 's-Hertogenbosch

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16b Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, St.b. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, St.b. 471, en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

In deze handleiding vindt u uitleg bij het invullen van het groepsoverzicht en groepsplan van *Staal* taal.

De bijbehorende formats vindt u in de bijlagen.

Bijlage 1: *Staal* woordenschat, format groepsoverzicht

Bijlage 2: *Staal* woordenschat, format groepsplan

Een digitale versie van het groepsoverzicht en groepsplan is beschikbaar op de gratis service-site Mijn Malmberg. Meer informatie over opbrengstgericht werken leest u in de algemene handleiding van *Staal*.

1 Invullen van het groepsoverzicht

Met het groepsoverzicht bepaalt u de onderwijsbehoeften van alle kinderen. Die behoeften bepaalt u een aantal keren per jaar. Bij *Staal* kan elk leerjaar in vier blokken van 8 weken worden ingedeeld (2 thema's).

Het groepsoverzicht levert de gegevens voor het invullen van het groepsplan.

Groepsoverzicht woordenschat

naam leerling	s	taaltoets	beoordelingsformulier week 3				beoordelingsformulier Plus	lvs	analyse	observaties/gesprekken		onderwijsbehoeften	
										+	-	doel(en)	nodig om doel te bereiken
1													
2													
3													
4													

groepsoverzicht woordenschat

Kolom: naam leerling

Vul de namen van alle kinderen in.

Kolom: s

In kolom s (signaleren) kruist u aan welke kinderen de komende periode extra aandacht nodig hebben, op basis van de verzamelde gegevens in de andere kolommen. Let op: deze kolom vult u als laatste in, pas als u alle andere kolommen heeft ingevuld.

Kolom: taaltoets

Vul de toetsresultaten voor woordenschat van de afgelopen twee thema's in.

Kolom: beoordelingsformulier week 3

Neem voor de afgelopen twee thema's de beoordelingen (+, ± of) over van het 'beoordelingsformulier week 3'.

Kolom: beoordelingsformulier Plus

Neem voor de afgelopen twee thema's de beoordeling (+, ±, of) over van het 'beoordelingsformulier Plus'.

Kolom: lvs

In deze kolom kunt u het resultaat van een methode-onafhankelijke toets invullen, de zogenaamde lvs-toetsen (leerlingvolgsysteem). Zet bovenaan in de kolom de naam van de toets en zet achter elke leerling de toetsscore van het laatste afnamemoment. Vermeld de niveauaanduiding (A t/m E of I t/m V) én de vaardigheidsscore.

Kolom: analyse

In deze kolom noteert u de uitkomsten van foutenanalyses en observaties bij de toets.

Enkele voorbeelden:

- Het kan voorkomen dat de woorden die uitgebreid aan de orde zijn geweest beter beklijven dan woorden die minder vaak zijn aangeboden. U noteert dit in de analyse-kolom.
- De resultaten van een lvs-toets kunnen onder niveau zijn (D/E-score), terwijl het kind wel voldoende scores voor de thematoetsen haalt. Ook zo'n opvallende constatering noteert u in de analyse-kolom.
- Als een kind minder goed dan verwacht scoort op de toets omdat hij of zij bijvoorbeeld lessen heeft gemist, noteert u dit in de analyse-kolom.

Kolom: observaties/gesprekken

Via observaties en gesprekken met of over het kind leert u de belangrijke kindfactoren kennen, zoals leerstijl, werkhouding, taakaanpak, motivatie en werkbeleving. In deze kolom vermeldt u deze bevorderende en belemmerende kindfactoren voor het domein woordenschat.

Enkele voorbeelden:

- **Leerstijl.** Hoe leert het kind? Vooral aan de hand van (visuele) voorbeelden, door veel te oefenen, onderwijs in kleine leerstappen, of met name samenwerkend met andere kinderen?
- **Werkhouding.** Hoe werkt het kind? Geconcentreerd, met gerichte aandacht op de werктаak, met voldoende doorzetting?
- **Taakaanpak.** Begint het kind direct, denkt het na over de oplossing van een probleem, heeft het kind tussendoor weinig vragen, zet het zich in voor een goed resultaat, kan het zelfstandig werken?
- **Motivatie.** Is het kind echt gemotiveerd in het schools leren, is het geïnteresseerd in het onderwerp, wil het de gestelde leerdoelen bereiken?
- **Werkbeleving.** Heeft het kind positieve verwachtingen van het leren, vraagt het hulp als het nodig is, beleeft het plezier aan de werkopdrachten, ervaart het leervorderingen en succes?

Onderdeel van elke woordenschatles in *Staal* is de reflectievraag bij 'Kijk terug'. De reflectievragen zijn op verschillende invalshoeken geformuleerd: het leerdoel (wat heb je van het leerdoel geleerd?), de taalleerstrategieën (hoe heb je het leerdoel bereikt?), de beleving (wat vond je van de les?) en de transfer (hoe kun je het geleerde in andere situaties gebruiken?). Deze reflectievragen geven u als leerkracht ook een goed inzicht in de kindfactoren, die u in de kolom observaties/gesprekken kunt invullen.

Kolom: onderwijsbehoeften

Deze kolom vult u in na de kolom observaties/gesprekken. De kolom bestaat uit twee delen.

1. doel(en)

In deze kolom geeft u per kind aan welke doelen u de komende periode wilt bereiken. Deze doelen kunnen zowel didactisch als pedagogisch zijn. Het is belangrijk om de doelen volgens de SMART-principes te formuleren, zodat ze in een volgend groepsoverzicht kunnen worden geëvalueerd. Voor het opstellen van didactische doelen kunt u gebruikmaken van de leerstofoverzichten in de handleiding.

2. nodig om doel te bereiken

Geef hier aan wat het kind van u als leerkracht nodig heeft om de doelen in de komende periode te bereiken. U kunt hiervoor de groslijst onderwijsbehoeften gebruiken. U kunt ervoor kiezen om de kolom onderwijsbehoeften (en kolom s) alleen in te vullen voor kinderen voor wie het basisaanbod van *Staal* niet voldoende is. Voor de kinderen die het basisaanbod gewoon kunnen volgen en verder geen pedagogische belemmeringen hebben, liggen de streefdoelen op het basisniveau ofwel het -niveau in *Staal*.

2 Opstellen van het groepsplan

In het groepsplan clustert u kinderen met vergelijkbare onderwijsbehoeften in maximaal drie groepen. Voor elke groep ontwerpt u het taalaanbod voor de komende twee thema's in *Staal*.

Groepsplan woordenschat

groep/namen	doel	inhoud	aanpak/methodiek	organisatie	evaluatie
Groep A: instructiegevoelige kinderen (basisgroep) kinderen met een gemiddelde woordenschat en een gemiddelde woordenschatontwikkeling. [namen]	De kinderen: - kunnen na de klassikale instructie in les 1 en 5 zelfstandig aan het werk. - behalen een voldoende tot goede score op de woordenschattoets. - starten in les 13 RHV woordenschat op niveau ⁴ .	De leerkracht biedt aan: - de instructie zoals beschreven in de handleiding - de woordenschat-filmpjes op het digibord. - de opdrachten in het werkboek taal bij les 1 en 5 en de bronnen uit het bronnenboek. - de opdrachten bij de pagina's Ga verder. - de oefensoftware op niveau ⁴ .	Op deze wijze (alle geïntegreerd in de handleiding): - Alle lessen uit het thema aanbieden volgens de viertakmethode. - Voortdurend modellen met woordleestategieën die in les 1 en 5 worden aangeboden. - Het IGD-model aanhouden bij de instructie.	Op deze momenten: - Week 1: woordenschatles + Ga verder-opdrachten en oefensoftware - Week 2: woordenschatles + Ga verder-opdrachten en oefensoftware - Week 3: toepassingslessen - Week 4: RHV-woordenschatles	De leerkracht evalueert aan de hand van: - observaties - opdrachten les 1 en 5 - resultaat woordenschattoets
Groep B: instructie-afhankelijke kinderen	De kinderen: - kunnen na de verlengde	De leerkracht biedt aan: - de instructie en verlengde	zie basisgroep	zie basisgroep	zie basisgroep

groepsplan woordenschat

Kolom: groep/namen

Noteer hier de namen van de kinderen per subgroep. Normaal gesproken volgen de meeste kinderen het basisprogramma. De overige kinderen clustert u afhankelijk van hun specifieke onderwijsbehoeften. Met het groepsplan stemt u de doelen, inhouden, organisatie en methodiek af op de gedeelde onderwijsbehoeften van de kinderen per groep.

In het groepsoverzicht bepaalt u aan de hand van observatie- en toetsgegevens tot welke instructiegroep het kind behoort. Zowel de instructie-gevoelige als de instructie-afhankelijke groep volgt het basisaanbod.

U evalueert iedere groep aan de hand van de resultaten op de diverse toetsen (woordenschattoets, beoordelingsformulieren week 3 en Plus, methode onafhankelijke toetsen) en op basis van de observatiegegevens aan het eind van beide thema's.

3 Aan de slag

Als het groepsplan is opgesteld gaat u het gedurende twee thema's uitvoeren. Tijdens die periode verzamelt en ordent u nieuwe gegevens over de vorderingen van de kinderen en de resultaten van het onderwijsaanbod. Deze gegevens noteert u in het groepsoverzicht, wat dan weer de input levert voor een volgend groepsplan.

Evaluatie van het groepsplan

Per subgroep en/of individueel kind evalueert u het groepsplan aan de hand van de vooraf opgestelde doelen en wijze van evaluatie. Maar ook evalueert u het groepsplan als geheel: zijn de opbrengsten voldoende, is er voldoende vooruitgang geboekt en is er iets opgevallen? Het handigst is om groepsbesprekingen al bij het starten van een nieuwe cyclus in te plannen. Tijdens het uitvoeren van het groepsplan bent u dus tegelijkertijd bezig met observeren, zodat u weer met nieuwe gegevens de volgende cyclus kunt ingaan.

.....

Als u het totale groepsplan evalueert kan bijvoorbeeld blijken dat een bepaald onderdeel extra aandacht nodig heeft. Staal heeft ook kwaliteitskaarten waarmee het didactisch handelen van de leerkracht kan worden geëvalueerd.

.....